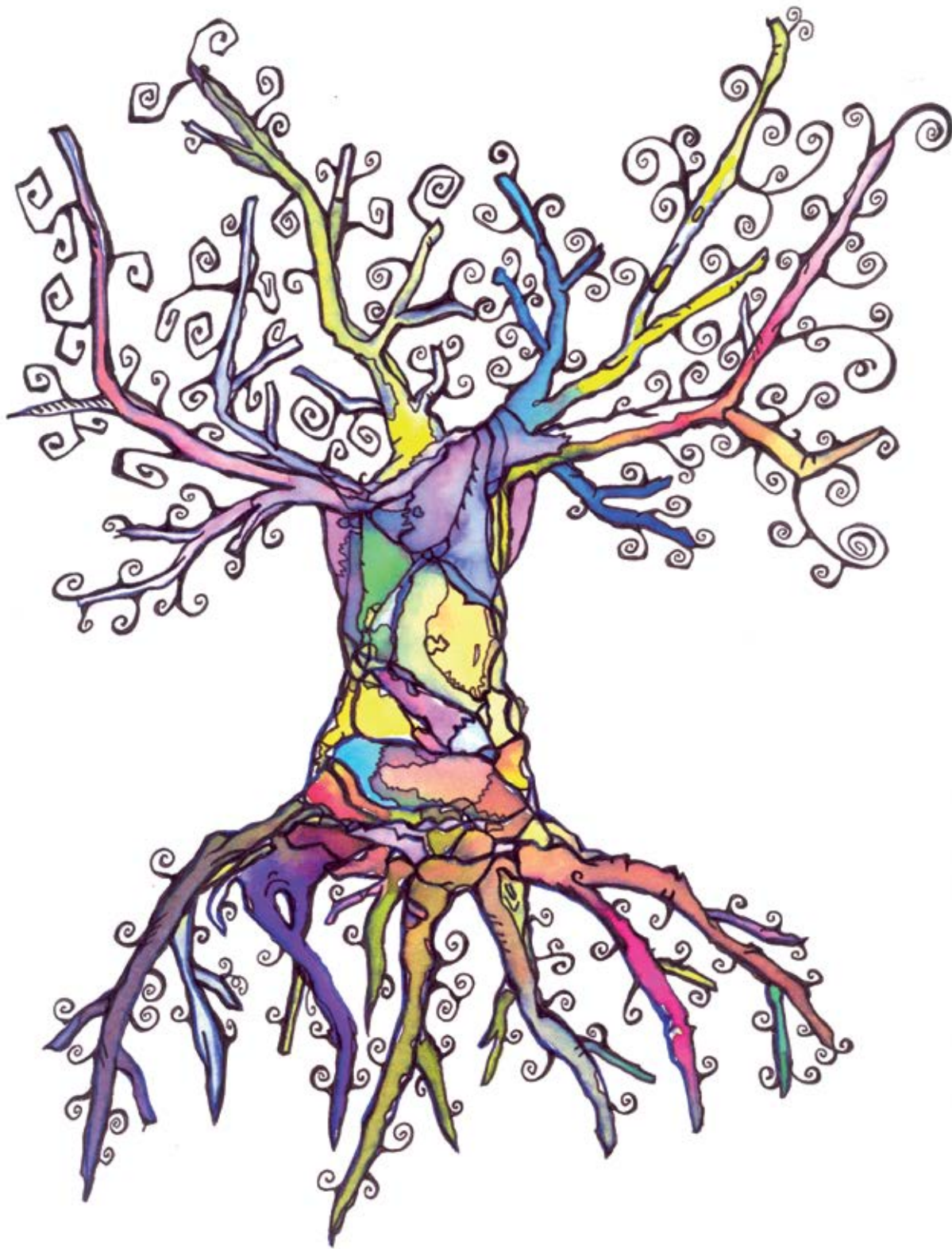

ARRELS

LA REVISTA DE LES VETES

FUNDACIÓ PRIVADA LES VETES

C/ Sant Antoni, 2 17190 Salt

TÍTOL: Arrels

CONSELL DE REDACCIÓ:

Mn. Jordi Callejón

Àngels Teixidor

Mª Jesús Macias

LOGO DE LA REVISTA: Mª Àngels Masdevall

IMPRESSIÓ: Impremta Pagès

DISSENY I COORDINACIÓ:

GestdorCultural. Gestió i

Comunicació 2.0

FOTO COBERTA: Miquel Planells Saurina

© del text i les imatges: Arrels

DL: B-52002-2007

I JORNADA DEL VOLUNTARIAT A SALT

L'any 1985 l'Assemblea General de les Nacions Unides va acordar que cada 5 de desembre es celebraria el **Dia Internacional del Voluntariat** per tal de reconèixer el compromís de les persones voluntàries.

És en aquest context que l'Ajuntament de Salt, a través del Punt del Voluntariat i en col·laboració amb El Casal dels Infants, el passat dissabte dia 13 de desembre va organitzar la I Jornada del Voluntariat de Salt, que sota el lema "El voluntariat acosta persones" va aplegar una cinquantena de voluntaris de diferents entitats i associacions.

La jornada tenia per objectiu donar a conèixer, i alhora reconèixer, la important tasca que fan els voluntaris i les voluntàries de les diferents organitzacions participants.

L'acte va consistir en una conferència a càrrec del Dr. Jose Ignacio Vila Mendiburu, professor de la Universitat de Girona (departament de Psicologia) i principal investigador del Grup de Recerca Cultura i Educació, i uns tallers simultanis sobre Voluntariat i Persones i Llengua i Voluntariat.

La Fundació Les Vetes va participar activament en aquests tallers, aportant l'experiència de la seva voluntària Rosa Junquera que va poder explicar als assistents la tasca que està desenvolupant al Taller de lectura i al Taller de cuina a la Residència Les Vetes.

La matinal de treball va finalitzar en una posada en comú dels tallers i com a conclusió final es va destacar el gran repte que tenim davant nostre: connectar amb les experiències personals de desigualtat a través de l'empatia.

Àngels Teixidor i Rosa Junquera el passat dissabte dia 13 de desembre a la I Jornada del Voluntariat de Salt

LA LLENTIADA

Fa pocs dies, a l'auditori de la Factoria Cultural Coma-Cros, es va celebrar la **XVII Llentia de les Vetes**. Gent molt gran i gent molt jove. Com en totes les taules del món. Gent contenta, contenta de ser servit i de servir. Conversa alta de retrobament. To alegre i amistós i música de Lluís Mariano, de la veu del duo format pel Sr. Jordi Garanger i el mestre pianista Sr. Àngel Comalada.

Patrons fent de cambrers i personal, directiu, voluntaris i auxiliars als peus de la dignitat amagada en el cor de la gent gran. Això en diem la "llentiada": un àpat institucional d'una gran família que té per cognom Les Vetes.

I perquè se'n diu *llentiada*? van preguntar-me. Com que no em fiava massa de la meua memòria, vaig pensar recórrer a la del Dr. Artur Marquès i Vidal, que fou el primer President de la Fundació, i va ser l'excusa per parlar del naixement i el creixement de Les Vetes.

Per a mi, va ser la reminiscència d'una aventura que el Dr. Marquès va viure amb intensitat, amb intel·ligència i veritable amor. I va aglutinar entorn seu, al servei d'una eficàcia recolzada en la fe i en l'esperança, la col·laboració magnífica, impagable, efecacíssima dels primers patrons, dels Patrons fundacionals que figuren en les actes notariais i en el petit opuscle "*Notícia d'una parròquia*" de l'any 1998.

Dr. Marquès: Com va néixer la idea de la Llentia de les Vetes?

Va ser una idea assumida per tots els Patrons. Feia temps que semblava que treballaven en el buit, sense ni un "duro". Ens calia motivar la gent. Era una empresa col·lectiva, iniciada per la parròquia de Sant Jaume, però amb l'assentiment i la col·laboració de la parròquia de Sant Cugat i de l'Ajuntament de Salt, essent Patró nat el Sr. Alcalde.

Es tractava de mentalitzar la gent, perquè fes seva la idea i el projecte de "donar assistència a les persones desvalgudes, especialment si es troben en la tercera edat, en totes les necessitats físiques i espirituals de la vida humana, tant en la salut com en la malaltia". Es tractava també, comenta l'Artur Marquès, de fer participar de l'esperit de les Vetes a molta gent.

El pavelló esportiu vell de Salt fou el lloc de la primera Llentia, un sopar de Llenties, "molt senzill", recalca l'Artur, i bo.

Només hi havia aigua. El que volia beure vi se l'havia de portar o comprar-lo. El pollastre va venir més tard. Un sopar d'amics, sense cap indici de reminiscències polítiques. Aquella primera nit, potser hi hauria unes vuitanta persones.

El Dr. Marquès, en aquesta conversa telefònica que intento reproduir, em cita llargament la generositat de servei, l'eficàcia de les gestions, el zel incansable d'un Patró: en Daniel Alberch, que precisament va viure els seus últims anys a la Residència.

Fa dos anys seguits que els actuals organitzadors de la Llentiada, el Patronat de Les Vetes, han deixat la marca delicada i elegant, obsequiant als comensals amb un recordatori de la primitiva Llentiada: un detall graciós i, alhora profund, d'una mostra de llentilles de veritat.

Enguany, gentilesa del Sr. Joan Bitlloch (President de l'Associació de Veïns del Veïnat) els prop de 150 comensals van poder deleitar-se amb un entrant fred, elegantment presentat, fet a base de crema de llenties, ou i encenalls de pernil i que, com els grans cuiners fan, es va batejar amb el nom de "*El Somni d'Esaú*". En el fons, era la connexió profunda amb la primera Llentiada.

Després, va venir la fideuà, el pollastre, el tortell, els brindis i els desitjos de retrobar-nos tots plegats l'any vinent. Era la continuïtat del mateix esperit, de l'afany col·lectiu que, com abans, pretén servir estimant i estimar servint.

Agraïment especial a en David Cortals, la Carme Carbó, Mn. Jordi Callejón, l'Elena Olabarrieta, en Dani Navarro, en Narcís Palahí, a la Rosa Barris i a tots els qui van col·laborar, portes endins, perquè nosaltres poguéssim gaudir d'aquest dia tan bonic.

Mn. Àngel Caldas i Àngels Teixidor

COMMEMORACIÓ DEL DIA INTERNACIONAL DE LA GENT GRAN I EL DIA MUNDIAL DE L'ALZHEIMER

La setmana del 8 al 21 de setembre la Residència Les Vetes ha portat a terme una sèrie d'activitats per tal de fer pedagogia sobre l'envelliment i conscienciar a la població envers la malaltia de l'Alzheimer.

Les activitats que s'han fet dins el centre i en les quals els residents han participat activament han estat:

- **Recull de refranys:** s'ha realitzat un recull de refranys populars d'ahir i avui, que estaven dividits en dues parts. Es van col·locar repartits en els passadissos dels dos primers pisos de la residència. Aquesta dinàmica, que consistia en poder trobar l'inici i el final de les parts dels refranys, tenia com a objectiu estimular la memòria.

- **Fotografies antigues:** el personal de Les Vetes que ha volgut col·laborar, ha portat una fotografia antiga de quan érem petits i s'han col·locat al menjador de la residència. L'activitat ha consistit en reconèixer les diferents persones de les fotografies i posar-li nom.

- **Artistes d'època:** a la sala polivalent es van col·locar diverses fotografies en blanc i negre d'artistes importants que van protagonitzar pel·lícules que van passar a la història. L'activitat consistia en fer memòria i recordar els seus noms i els de les pel·lícules que havien fet.

- **Cinefòrum:** el dia 22 de setembre es va projectar la pel·lícula Casablanca. La filmació data del 1942 i és una de les pel·lícules millor valorades pels cinèfils americans.

El dia 1 d'octubre, Dia Internacional de la Gent Gran, la Fundació Les Vetes, juntament amb el Centre de recursos per a la Gent Gran de Salt i el Centre de Dia Les Bernardes, va organitzar un seguit d'actes que van aplegar, per primera vegada, tots els centres i entitats que treballen amb la gent gran del municipi, a part de familiars, voluntaris, amics etc.

L'acte va començar a les 10h del matí a la placeta de la Coma Cros on es va realitzar una performance "*Handmade craft i arbre dels records*" i on van participar totes les entitats:

- Centre de Recursos de Gent Gran de Salt
- Centre de dia Les Bernardes
- Residència Les Vetes
- Centre sociosanitari La República
- Residència Nostra Llar
- Casal de Jubilats de Salt
- Casal de Gent Gran de Salt-Les Bernardes
- Veïns de Salt

Des dels diferents centres, els mesos previs a l'acte i amb l'ajuda i col·laboració de l'Associació de Veïns del Veïnat, es va començar a teixir amb llana -utilitzant diferents tècniques com la mitja i el ganxet- quadradets per tal de decorar el mobiliari urbà.

També s'havia treballat la memòria, els records i la reminiscència, plasmant en cartolines de colors aquell record que per res del món voldríem que s'esborrés. Posteriorment van ser penjats als arbres i faroles perquè tothom els pogués llegir i així recordar.

A les 15h es va inaugurar la jornada a càrrec del Regidor de Gent Gran, Sr. Josep Valentí, i la Presidenta del Patronat de Les Vetes la Sra. Carme Carbó.

Tot seguir van tenir lloc les actuacions programades com l'actuació del grup de playback de la Gent Gran de Salt, l'exhibició de l'escola de dansa Nou Espiral, el tastet de coques a càrrec de les Cuineres de Salt i la projecció de la pel·lícula "Amanecer de un sueño". L'acte va ser clausurat per l'Alcalde de Salt Sr. Jaume Torramadé.

El cartell dels actes va ser creació del saltenc José Pérez Martínez que, utilitzant la imatge gràfica d'un cap format per fulles a les que els arriba la tardor, ha volgut simbolitzar els records i la memòria que es va perdent.

Val a dir que la jornada va ser un èxit de participació i que la Fundació Les Vetes va ser capaç d'agrupar totes les entitats i centres de gent gran de Salt, amb l'objectiu de donar visibilitat aquest col·lectiu, especialment la gent gran depenent i institucionalitzada que, sovint, queda oblidada.

No obstant això, sense l'ajuda de totes les persones que desinteressadament han posat el seu granet de sorra, res d'això hagués estat possible. A ells tot el nostre reconeixement.

Cristina Rodríguez Masó
Terapeuta Ocupacional

3R CONCURS FOTOGRÀFIC GENERACIÓ SOLIDÀRIA

El passat dia 5 de desembre va fer-se públic el veredict de la tercera edició del concurs fotogràfic que, sota el lema "*Generació Solidària*", la Fundació Les Vetes ve organitzant des de fa tres anys, en col·laboració amb l'Agrupació fotogràfica de Salt.

El concurs va néixer el 2012 arrel de la Declaració, d'aquell any, com l'Any Europeu de l'envelliment actiu i la solidaritat intergeneracional.

L'objectiu d'aquesta iniciativa és la de posar en manifest el valor que aporten les persones grans a la nostra societat i es pretén que les obres que es presentin, reflecteixin actes de

solidaritat dels joves i infants vers la tercera edat.

Enguany el jurat ha estat format pel fotògraf saltenc Josep Mª Plana, per la Presidenta del Patronat de Les Vetes Sra. Carme Carbó i pel membre de la comissió de concursos de l'Associació fotogràfica de Salt Sr. Enric Ruiz.

L'entrega de premis es va fer el 19 de desembre a la Casa de Cultura Les Bernardes de Salt.

Agraïment a tots els participants i l'enhorabona pels guanyadors.

1er Premi

Absorta

Miquel Planells Saurina

Banyoles

**2on Premi
Complicitat**

Neus Graboleda Rodríguez
Figueres

**3er Premi
Qui ensenya a qui?**
Judith Aregay Castro
Vilablareix

RECULL D'ACTIVITATS 2n SEMESTRE 2014

Iniciem aquest recull d'activitats amb la celebració del dijous de Corpus. Les catifes populars de Les Vetes, que com cada any fem

tots junts, es van realitzar sota el porxo del pati. La preparació va suposar un treball de varis dies i entre tots vam poder confeccionar un dibuix al jardí, amb una gran diversitat de colors i genuïtat. El mateix dijous a la tarda, mossèn Àngel va poder oficiar una missa d'allò més gloriosa.

Aquella mateixa setmana, els alumnes de 3r d'E.S.O. de l'Institut Vallvera van venir a fer-nos una visita. Va ser un matí ben distret perquè ens van portar jocs adaptats a les necessitats dels avis, jocs creats per ells mateixos, i ens va fer moltíssima il·lusió. Tenim la gran sort que sempre pensen en nosaltres i això ens fa sentir vius i alegres per poder compartir una gran estona plegats.

La setmana següent coincidia amb la revetlla de Sant Joan, festa que cada any es celebra a Les Vetes. No hi van faltar petards, coca de Sant Joan ni l'inestimable ritme d'en Pau Morales i els seus acompanyants. Els avis es van

animar a tirar petards i la cosa es va anar engegant cada cop més. Tampoc hi van faltar les dues pinyates típiques de Les Vetes ben farcides de caramels, globus, serpentines, etc. Tothom semblava satisfet i amb ganes de repetir el següent any.

El 24 de juliol, els saltencs són bons coneixedors que ha arribat la festa del poble, Sant Jaume, patró de Salt. A Les Vetes celebrem la tradició amb un bon esmorzar al pati de la residència. Aquest any, la missa a la Parròquia de Sant Jaume estava co-oficiada pel Bisbe Sr. Francesc Pardo. Sempre és un dia molt especial per nosaltres ja que ens fa recordar vells i bells temps del poble de Salt.

Coincidint amb la Setmana de l'Alzheimer, els Metderband van arribar a Les Vetes per fer-nos una gran demostració musical. Els avis i les àvies, contents, no van poder treure ni un moment la vista d'aquells grans músics que ens van impressionar amb les seves flautes dolces i la virtuosa exhibició de piano del gran mestre Sr. Àngel Comalada. Ja tenim ganes de poder tornar-los a rebre amb els braços ben oberts.

El 28 de setembre, es va fer la fira d'entitats de Salt. Malauradament, el temps no va acompanyar i de bon matí ja va començar a

ploure, com a conseqüència, es va decidir desmuntar la parada, tot i haver-la muntat amb molta il·lusió. Era el primer any que nosaltres hi participàvem i volíem ensenyar a tothom tot el que es feia a la residència, des de jocs de memòria, tallers de manualitats i, fins i tot, una classe de gimnàstica de manteniment. No en tinc cap dubte que l'any que ve el temps ens serà favorable per conèixer i fer-nos coneixedors d'altres entitats i compartir sinergies.

Arribada la tardor, Les Vetes va voler ambientar la residència i aquest any vam fer un arbre ben gran. Això va requerir molta paciència pels avis, ja que vam fer servir plantilles de la mà com a fulles d'arbres i en vam pintar de molts colors. Quan va estar acabat, el vam penjar a l'entrada, perquè els avis i familiars veiessin la gran feina que fem.

El dia 30 d'octubre vam celebrar la castanyada i dos dies abans, els avis eren els responsables de fer les paperines perquè tothom pogués menjar castanyes. Vam agafar un grapat de diaris i vam fer cap a 100 paperines, una bona feinada!! No hi podia faltar el taller de panallets, amb l'ajuda de la voluntària Sra. Rosa Junquera que ens va fer la massa i després nosaltres vam ser els encarregats d'elaborar-los. La cosa no va ser fàcil perquè havíem de fer-ne de dife-

rents formes segons els gustos: els de coco amb una forma diferent que els que eren de pinyons, com també formes diferents els d'ametlles, codony i els de cireres confitades. El taller va resultar ser molt divertit i va estar ple de familiars mirant com els fèiem. Només

dir-vos que vam fer 3 plates senceres!! A la tarda, també van arribar les castanyes i els moniatos. Tots junts vam celebrar la castanyada amb l'apreciada presència del Club Rocabrana, una noies bellíssimes i molt trempades que ens van cantar cançons com ara El meu avi o La bella Lola, entre moltes d'altres. Una visita magnífica, que a més de sortir ben tips, vam gaudir com mai.

Sabina Masó Guix
Educadora Social

PATCHWORK TEIXITS
MERCERIA FILS LLANES
PUNT DE CREU CORTINES
CATIFES ESTELADES SENYERES
LLENÇOLS NÒRDICS
PROTECTORS MATALASSOS
TAPISSERIA DECORACIÓ
LLISTES DE NÀXEMENT
ALTA COSTURA REGALS
... I moltes coses més

TEIXITS

Agell

- Més de 400m de botigal
- Pàrquing per a clients darrera la botiga (c/ Josep M. Segarra)
- Més de 50 anys al vostre servei
- Més de 3000 robes de patchwork

De Salt a tot Catalunya !!

Visita la nostra botiga online www.teixitsagell.com

C/ Major, 7 Salt (GIRONA) Tel. 972 231 372 info@teixitsagell.com

LES VETES
PORTES ENDINS

La Fundació Les Vetes
us desitja
Bon Nadal i Fel·liç 2015

LES VETES, VISTES DES DE LES SEVES ARRELS

Hi ha vegades que em sembla que Les Vetes és un vaixell. Veig la proa en l'ala est de l'edifici, i a l'oest, vorejant el carrer, l'avet solemne, com el pal major d'una nau escola. Fa uns dies que l'avet està decorat amb retalls de llana, com pams quadrats de llana tricotada, de colors bigarrats, formant un vestit, com un gest de tendresa sobre l'escorça negra i dura. M'han explicat que aquest gest és una voluntat de protesta de l'època industrial que va arraconar el treball personal d'artesanía, el treball fet a mà, en el qual l'autor conservava sempre la seva personalitat. En certa manera era l'afany que no desaparegués, ni en la indústria, la dignitat de la persona humana. Això és pura coincidència amb les Vetes, però penso que també afecta les seves arrels. Perquè, a Les Vetes, el tresor és la persona.

He dit bé: el tresor és la persona. La persona humana, de carn i ossos malmenats ja des de que demana l'ingrés en una residència. És la vellesa del cos. És el que deia un nen a la seva àvia: "Àvia, tens moltes ratlles a la cara". Quan la vida ens ha omplert de "ratlles", a Les Vetes tothom sap que aquesta vida amaga un tresor. Sempre que entra algú, entra una persona. Les Vetes són fruit d'una reflexió profunda sobre l'Evangeli on s'està acostumat a parlar de *tresor amagat, de perla preciosa, de dracma perduda i retrobada, d'ovella ferida duta sobre les espatlles*. Aquests ossos que grinyolen, que han perdut valor al mercat del món, que passen de ser puntals a ser càrregues, a Les Vetes -per definició, per voluntat fundacional, per la praxis de cada dia- són el suport d'un tresor: és la realitat fonda del ser humà, la seva condició de ser imatge de Déu, de ser-ne fill estimat.

La gent que treballa a Les Vetes, i els que ho fan als altres serveis geriàtrics que es veuen a tot arreu, tracten el misteri de la persona i la riquesa madura de la raó hu-

mana, la dignitat del ser racional, amb una capacitat d'amor i d'intervenció en el món en el qual viuen molt important. Tots arrosseguem damunt nostre el pes de les nostres misèries i l'aire de la nostra llibertat. Una auxiliar de geriatria, posem per exemple, ha descobert la misèria i la grandesa de la persona que serveix. I jo diria que, deixant de banda l'eficàcia de la seva professionalitat, s'adona que el vent que empeny la nau és la tendresa. Aquesta tendresa, feta *piropos* i somriure, dringa en l'aire de Les Vetes. És un goig familiar. És la prova d'una tendresa més gran: la de Déu que es fa present sota les arrugues de la pell i les cadires de rodes. Un Déu que també treballa a Les Vetes des de el seu Sagrari, que contempla com les seves creus es multipliquen en els cossos dels seus fills, però que no se separa mai d'ells, perquè cada ú porta la marca de la seva Passió i Resurrecció.

Ningú no pot acostar-se a una residència d'ancians sense pensar que el protagonista és la persona. L'àvia o l'home gran que s'integra en una família d'aquest tipus, és el mateix que va néixer fa més de vuitanta anys. La gràfica de la seva història és tan variable com vulgueu: la pèrdua de facultats, les arrugues, la necessitat d'ajuda fins i tot per poder dur un tarannà normal, allò que en diuen tècnicament la "dependència", fins i tot la incapacitat del pensament correcte, quan les neurones s'han deteriorat. Tot, absolutament tot, no minva en res el tresor humà ocult en la nostra desferra.

Aquesta dignitat humana és la que regeix, i la que ha de regir, en el tracte amb la gent que necessita viure en una residència de gent gran. El dia que s'hagi perdut aquesta sensibilitat, el diagnòstic de la societat és greu. És que ha esdevingut inhumana.

Àngel Caldas
Capellà de Les Vetes

TEMPS FUGIT

No sé si ets dels o de les que després de tancar la porta de casa i prémer el botó de l'ascensor, fas un repàs de les coses que possiblement has oblidat, com agafar la bossa d'escombraries, desendollar l'assecador o agafar el mòbil.

Jo sóc d'aquest tipus de persona i el que és més greu, de vegades no hi ha res per desconnectar o desendollar. Sovint, som simplement víctimes dels nostres actes inconscients.

Per contra, noves corrents terapèutiques com el mindfulness, treballen la capacitat de prendre consciència plena de moments determinats, a través, per exemple, de la meditació. Estudis científics han demostrat que algunes tècniques de meditació poden ajudar a millorar la concentració, la memòria o fins i tot el sistema immunitari i la salut en general.

Ja sigui amb meditació o sense, el nostre organisme necessita parar i tal com deia l'anunci d'una famosa marca de cervesa, cal un espai de temps per descansar, respirar i gaudir.

El temps és l'única cosa que tots compartim, però l'ús que d'aquest en fem, és el que ens diferencia. El meu temps a Les Vetes com a Treballadora Social pròpiament ha finalitzat, però continuarà existint prenent una altra forma.

Algú deia que hi ha professions de pell, tinc la sort que la meua és una d'aquestes. El temps a Les Vetes m'ha servit per créixer a nivell personal i professional, però ara nous reptes m'esperen i tinc la necessitat d'afrontar-los i seguir aventurant-me.

Vull donar les gràcies a tots i totes els que m'heu acompanyat en aquesta aventura de gairebé quatre anys (residents, familiars, professionals i voluntaris) .

Les Vetes ja forma part de mi i em sento afortunada d'haver treballat amb persones grans i grans persones.

Diuen que som recordats pels actes i no les paraules, espero que amb el meu granet de sorra hagi pogut sumar al projecte de les Vetes, que està farcit de memorables moments. Incloc a la meua motxilla les LLentiades, les castanyades, les sortides amb autocar, la marató solidària, els dies de commemoració de l'alzheimer, els sopars de Nadal, els pastorets, els Sant Jordis, el projecte Let's age, la intervenció en el treball social comunitari, la col·laboració amb FEATE, la cursa amb crossa i sense, el corpus, la revetlla de Sant Joan i la de Sant Antoni, les reunions interdisciplinars i tantes altres coses...

La motxilla continuarà omplint-se d'experiències de vida, que tan sols espero em facin millor persona. La possibilitat de fer realitat un somni és el que fa que la vida sigui interessant, la felicitat no és el destí, sinó el trajecte i aquest porta el nom de les Vetes.

Rocío Valencia Zambrana
Treballadora Social

CELEBRACIONS I COMIATS

El passat dia 29 d'agost, els treballadors de la residència vam celebrar amb un sopar la jubilació de l'auxiliar de geriatrica Dora Millet, que ha dedicat 16 anys de la seva vida al servei i la cura de les persones grans ingressades a Les Vetes.

El dia 20 i 27 de novembre, novament ens vam aplegar al voltant d'una taula per acomiadar a la treballadora social Rocío Valencia i la infermera Judith Sánchez que, després de gairebé quatre anys amb nosaltres, han tingut la força, la valentia i l'empenta dels qui, amb la il·lusió de descobrir noves experiències, no s'aturen en el camí. Esperem i desitgem que aquest viatge a Ítaca sigui, per elles, molt llarg i ple en coneixences i aventures.

El dia 1 d'octubre Patronat i treballadors ens vam aplegar en un sopar de germanor per agrair al Dr. Joan Barrot els més de 10 anys de dedicació i servei a la residència i, alhora, donar la benvinguda a la Dra. Blanca Llopart que pren el relleu en la sempre difícil tasca de fer de metge de família. Una tasca que requereix per damunt de tot amor, humanitat, dignitat, saber escoltar i sobretot saber acompanyar en aquesta última etapa de la vida.

Aquest mateix dia vam aprofitar per brindar i felicitar a la Presidenta del Patronat Sra. Carme Carbó, que el dia anterior havia estat el seu aniversari.

AUXILIAR DE GERIATRIA: EJE CLAVE EN LA PREVENCIÓN DE LAS ÚLCERAS POR PRESIÓN

Las personas envejecemos y, a medida que lo hacemos, se van produciendo diferentes cambios en nuestro organismo, en la piel, en el sistema cardiovascular, en el sistema inmune, en el sistema nervioso, endocrino, rectal respiratorio, digestivo, genital, se producen cambios en los sentidos, en el sueño etc...

En este artículo vamos a poner énfasis en la piel, la importancia de su cuidado y evitación de las UPP (úlceras por presión).

Con el paso de los años se producen una serie de variaciones en la piel:

- atrofia de las glándulas sudoríparas y sebáceas.
- laxitud y formación de arrugas.
- disminución del número de vasos sanguíneos
- disminución en la termorregulación y retraso de la cicatrización.
- disminución de los receptores del tacto y de la presión.

Delante de estos cambios hay que tener especial cuidado en la hidratación de la piel, tanto exterior como interior, con crema corporal e ingesta de líquidos, y hacer cambios posturales tanto en anciano encamado o en silla de ruedas. Aún así, puede llegar a pasar que presente signos de úlcera por presión, en este caso hay que evitar que se expanda.

Una UPP es una lesión de origen isquémico localizada en la piel y tejidos subyacentes, con pérdida de sustancia cutánea y producida por una presión prolongada o fricción entre dos planos. Aparecen habitualmente en pacientes con movilidad muy reducida, que presentan dificultad por mantener una buena nutrición e hidratación, pero también en personas que presentan problemas vasculares o de diabetes etc.

Normalmente su localización está en la zona del sacro, talón, maléolos externos, glúteos, trocánteres, omóplatos, isquión... es decir, en los puntos de mayor presión cuando una persona está tumbada o sentada.

El mejor tratamiento para las UPP es evitar su aparición. Para ello, como auxiliares debemos valorar cada día cualquier aparición de rojeces en la piel del anciano y comunicarlo al personal de enfermería.

Gran parte de nuestro trabajo es llevar especial cuidado en:

- Realizar los cambios posturales según las pautas establecidas por enfermería y fomentar la deambulacion en aquellos que sea posible

- Instaurar medidas, siempre bajo supervisión de enfermería, de ayudas mecánicas o personales para mitigar la presión como colchón de presión alternante de aire, almohadillado para la cama, protecciones en los talones...

- Mantener la piel siempre limpia, seca y muy bien hidratada.

- Realizar masajes con crema hidratante en las zonas de presión siempre que la piel esté intacta y no presente cambios de color.

- Mantener la ropa de la cama limpia, seca y sin arrugas.

- Establecer una dieta que cubra el aporte proteico e hídrico adecuado a las necesidades; es por esta razón que las dietas de la residencia están pautadas por el médico y la enfermera y supervisadas por una nutricionista.

Nuestra tarea en este aspecto, es ayudar a que la persona pueda comer y beber suficientemente, con esfuerzo y paciencia en aquellas que presenten dificultades.

Teniendo en cuenta todos estos puntos, podemos concluir pues, que nuestra función como auxiliares de geriatría es clave para prevenir la aparición de las llagas.

Jesica Toledo Bejarano
Auxiliar de Geriatria

TERÀPIA ASSISTIDA AMB GOSSOS

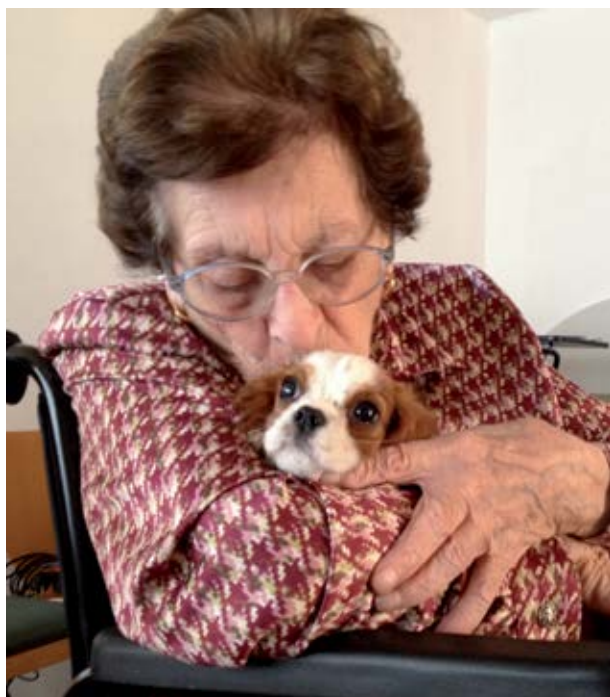
Animada per la proposta i el suport d'un resident i recolzada pel patronat i la direcció, el passat mes de setembre, vam iniciar a Les Vetes una nova activitat que no va deixar indiferent a ningú: la teràpia assistida amb gossos.

Aquesta iniciativa es va plantejar com una nova oportunitat d'oferir als nostres residents un espai més d'estimulació, de gaudir i d'interrelació, de la mà, o millor dit, de la pota d'uns companys molt especials, els gossos.

Des del primer dia aquesta teràpia ha estat objecte de la curiositat de molts: residents, familiars i treballadors, que d'una manera o altra, han volgut passar a saludar a aquests peluts amics.

L'activitat té lloc els divendres al matí i es treballa amb tres grups diferents distribuïts segons els objectius terapèutics.

S'adequa perfectament amb la filosofia i el model assistencial de Les Vetes, doncs suposa un tractament integral que potencia el desplegament de diferents capacitats i habilitats.

La teràpia assistida amb animals, proporciona interaccions positives entre un ésser humà i un animal, facilitant la recuperació i manteniment de la persona, tant a nivell físic com mental i/o emocional.

Així doncs, podem afirmar que aporta beneficis a diferents nivells:

- Físics: rehabilitació física, estimulació sensorial, millora de les habilitats fines i gruixudes, millora de la mobilitat i de l'equilibri.
- Socials: treball de les habilitats socials i les pautes de conducta, potenciació i millora de les interaccions amb els altres, afavoriment de la connexió i comunicació amb l'entorn.
- Psicològics: millora de l'autoestima, foment de la responsabilitat, capacitat i competència, reducció dels nivells d'ansietat i reducció de la sensació de soledat.
- Cognitius: estimulació del llenguatge, la memòria recent, augment i/o manteniment de la capacitat de concentració i atenció.

És de tots conegut que les coses no funcionen soles, de la mateixa manera que sabem que la il·lusió i les ganes són part important per tirar endavant noves experiències.

Aquesta activitat corrobora el que diu el savi coneixement popular... Perquè al final el que fem pren especial sentit quan es tracta d'una activitat compartida i participativa i, en aquest cas, ha estat així. Des del primer dia, professionals, residents i familiars han col·laborat i facilitat el bon funcionament de l'activitat.

Cal agrair-ho especialment a les auxiliars, que han fet un esforç d'adaptació d'horaris per tal que la majoria de residents poguessin participar i gaudir de l'activitat.

Així doncs gràcies a la bona disposició general i, evidentment al Centre de Teràpia Assistida amb Cans, a en Pere i la Núria que acompanyats d'en Pelut, la Menta, la Fusta, la Xispa, la Maya i algú més, han possibilitat que a dia d'avui, després de dos mesos de funcionament, puguem dir que l'experiència està resultant tot un èxit.

Alba Tarrés Bosch
Psicòloga
No col.19251

PELL ENDINS

Observo aquests ulls emmarcats per les arrugues que les hores de sol i el pas dels anys han anat accentuant. Veig les seves mans, ara febles i tremoloses, recolzades en el seu bastó i penso que traïdora és la vida quan s'emporta l'esperança... Esperança que un dia va ser futur i present i ara tan sols custodia un passat ple de records.

Maldestre en el seu moviment, amb pas lent i insegur, sap que aquesta és la seva última travessa i em regala els records d'un món que ja no hi és, d'una vida desgranada, d'un vaixell que, a cops d'onades, amb prou feina s'aguanta dret. L'escolto amb delit, imaginant cada vall que no he trepitjat, cada cim que no he escalat i cada glacera que encara no he travessat. Dues vides tant distants però alhora tant paral·leles. L'una desitjant donar més corda a les manetes del temps i l'altra, fer-lo córrer marxa enrere. Que traïdora la vida.

En Lluís Bosch Pagès va néixer a Salt un dia d'estiu del 32, fill d'una família humil va haver de treballar de valent per sortir endavant, primer a "Les Serres" i més tard d'ajudant de contramestre a "la fàbrica" (Coma Cros) on després de 62 anys entre telers va jubilar-se. De la mà del seu germà, en Lluís va aficionar-

se a la muntanya, afició que es va convertir en passió i que encara avui és ben viva, malgrat les cames ja no segueixen.

Rocacorba, Sant Grau, Sant Roc de la Barroca van ser els seus primers cims, més tard van ser els pics de l'Olla de Núria i Vallter (Balandrau, Puigmal, Bastiments...)

Però arriba un moment, com tot a la vida, que les ànsies d'establir nous horitzons el porten a fer el salt a la Pica d'Estats i d'aquí, ja imparable, em parla dels més de 50 pics de 3000m que ha pujat, de les anècdotes per travessar el Pas de Mahoma a l'Aneto, dels cims del Pirineu d'Ossa: Besiberri, Mont Perdut, Maladeta... de la Vall d'Aosta

Aquesta set de natura, aquest anhel de sentir-se part de la muntanya, el porta l'estiu del 79, juntament amb els seus amics i companys de cordada, als Alps francesos, al massís des Écrins per fer una travessa que culminaria, després de pujar colls i creuar glaceres, amb la coronació del Mont Gioberney, de la Tete de la Meije i finalment de la Dôme de Neige (4015m)

Ens passem tardes compartint experiències, mirant fotos, discutim per quina cara és millor pujar tal muntanya o tal altra, em dona consells i s'emociona quan li parlo dels meus projectes, de les muntanyes que voldria pujar...

Sé que aquesta és la seva millor medicina, que només compartint aquestes tardes de tertúlia i records li retorno la calma al cor i a l'esperit i, no sé si m'ho sembla a mi o és cert, quan parlem no li tremolen les mans.

Que fàcil sentir i que difícil escoltar i quina recompensa tan gran quan la seva veu tremolosa i aquests ulls cansats destil·len, a part iguals, llàgrimes d'il·lusió i de nostàlgia.

EL SEÑOR MANUEL

Hace unos meses llegó a Les Vetes el Sr. Manuel. Desde su entrada a la Residencia, siempre ha mostrado su carácter alegre y sociable y nos ha hecho conocedores de su gran pasión: la música, a la que ha dedicado gran parte de su vida y de la que guarda un montón de anécdotas y experiencias que nos encanta escuchar y de las que él guarda un buen recuerdo.

A pesar de que nació en Baeza, con tan solo 15 días de vida sus padres se trasladaron a Jaén, donde su padre, que también era músico, sacó una plaza en la Orquesta Municipal. Así que desde bien pequeño ha estado atado a la música y, con tan solo 11 años, compaginaba su trabajo de aprendiz de zapatero con el estudio de 2 horas diarias de música.

Su trayectoria en la música es larga y variada. Su primera orquesta la formaron con 4 hijos de músicos, haciendo actuaciones en bodas y bautizos, en otra etapa trabajó como músico en dos circos, con uno viajó hasta Marruecos en el año 1962 y

con el otro por diferentes ciudades de España: Cáceres, Castilla la Mancha.... También trabajó durante 15 años con la Orquesta Sáhara, acompañando artistas como Manolo Escobar, el Dúo Dinámico, Lola Flores, Carina.... I por último, entró en la Orquesta Municipal de Jaén donde tocaba la trompeta, excepto en los últimos 6 años que tocó la tromba, compaginándolo con el trabajo de zapatero.

A veces lo oímos tararear alguna canción de las que él ha tocado tantas veces en las muchas actuaciones que ha hecho... Le pido que se lleve la trompeta aquí y nos toque algo... me mira con esos ojos pícaros y me dice: "si ya no tengo trompeta ni labio pa sopláaa, venga ábreme usted la puerta que voy a echar unas pipaítas" (su vicio de fumar)

No pierdo la esperanza de que algún día lo podamos oír tocar aquí en la residencia y compartir con él, aunque sea por un rato, su gran pasión: la música.

El nostre lideratge
és un compromís amb
la teva satisfacció

Carretera Sant Feliu, 36 17004 Girona

Compromís de líder

972 210 358
www.memora.cat

Can Ricard

CAFETERIA / RESTAURANT

Carrer Major, 120 - SALT - Telf. 972 401 390
www.canricard.com - info@canricard.com

des de 1929

Tresors del Ter

Tel. 972 230 679 C/ Abat Oliba, 10 Plaça Veïnat, Salt - Girona

Parròquia de Sant Jaume de Salt

COMAS

JOIERIA - RELLOTGERIA

Xavier Comas i Font

Av. Sant Francesc, 14 · Tel. 21 85 27 · 17001 **GIRONA**
c/ Major, 83 · Tel. 972 23 47 70 · 17190 **SALT**
c/ Pare Lluís Rodas, 19 · Tel. 84 07 17 · 17430 **SANTA COLOMA DE FARNERS**

DES DE 1949
**L'EST
TANC**

Carrer Major, 303 | 17190 SALT
T. 972 230 934 | www.lestanc.cat

La Cooperativa del Veïnat

Carrer Major, 78 - SALT - Telf. 972 234 336
www.lesplantes.net
lacooperativadelveinat@gmail.com

- Projectes industrials
- Eficiència energètica

Camí dels Carlins, 60 (Polígon de Montfullà) - BESCANÓ
Telf. 972 402 450 - www.sinergis.biz - sinergis@sinergis.biz

Fabricuina

Taules i cadires, s.l.

Mobles de Guina

Disseny

Decoració

Adaptació i

Instal·lació

c/ Impressors Oliva, 12 - Local 2
17001 Girona - Tel. 972 21 87 19
c/ Major de Salt, 4
17190 Salt - Tel. 972 24 00 74
e-mail: fabricuina@hotmail.com

NAVARRO GESTIÓ
Serveis Integrals
Assessors d'Assegurances

**ASSESSORIA
CODINA**

**ASSESSORAMENT FISCAL,
COMPTABLE I LABORAL**

**SERVEI JURÍDIC
I JURÍDIC MERCANTIL**

AUDITORIA

COMPTABILITAT INTEGRAL

INFORMÀTICA

**CONSULTORIA
ESTRATÈGICA**

C/ dels Vern, 3 - 17004 GIRONA · Tel. 972 205 100
codina@codinacia.com · www.codinacia.com

NR **Nonó Rius**
Assessors S.L.
ASSESSORIA JURÍDICA I FISCAL

VALLEJO
ASSEGUR
CORREDORIA D'ASSEGURANCES. S.A.

Pl. del Veïnat, 8 baixos - Apt. de Correus 64 - 17190 SALT (Girona)
Tel. 972 24 15 44 - Fax 972 24 50 55 - info@nonorius.com

Pl. Josep Pla, s/n - 17001 GIRONA
Tel. 972 22 36 16 - Fax 972 22 19 93 - direccio@valviassegur.com

